

ನಿಜದನಿ ಸಲ್ಮಾನ್ ರಶ್ಮಿ

ಬೆದರಿಕೆ ಹಲ್ಲಿಗಳನ್ನು
ಮೀರಿ ಸಲ್ಮಾನ್
ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ
ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ
ಜೊತೆಗೆ ಇತರರ
ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು
ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾ,
ಮೆಚ್ಚುಗೆ
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ,
ಇತರರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ
ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದನ್ನು
ಕಲಿಯುತ್ತಾ ತಮ್ಮ
ಕೌತುಕವನ್ನು ಉಳಿಸಿ
ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವು ಬರಹಗಾರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಓದಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಲು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಬರಬೇಕೇನೋ. ನಾನು ಯುವಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ಇಷ್ಟವಾಗದ, ಕೃತಕವೆನ್ನಿಸಿದ ಸಲ್ಮಾನ್ ರಶ್ಮಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮರು ಓದಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆಗ ಕೃತಕ ಎನ್ನಿಸಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ. ಯೌವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧಾಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಓದಿನ ವಿಸ್ತಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಲೇಖಕರನ್ನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಿಡೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಕ್ಯಾನ್ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರವೇ ಬೇರೆ. ರಶ್ಮಿಯವರ 'ಮಿಡ್‌ನೈಟ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್' ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಲೇಖಕನೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು. ರಶ್ಮಿ ಶೈಲಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆರ್.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್ ಇದ್ದರು. ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಏರುಪೇರು ಮಾಡದೇ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಾರಾಯಣ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಹಾಸನದ ರಾಜಾರಾಯರಿದ್ದರು. ಅವರ 'ಕಾಂತಾಪುರ' ಕನ್ನಡದ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದನ್ನು ಅದರ ಭಾಷೆಯ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಶ್ಮಿಯವರ ಮುಂಬೈ ಅನುಭವದ 'ಮಿಡ್‌ನೈಟ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್' ನನಗೆ ಕೃತಕವೆನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಈ ಪೂರ್ವಗ್ರಹವನ್ನೇ ಹೊತ್ತು ನಡೆದಿದ್ದನಾದ್ದರಿಂದ 'ಸಟಾನಿಕ್ ವರ್ಸಸ್' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆನ್ನಲಾದ, ವಿವಾದಾಸ್ಪದವೆನ್ನಲಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದದೆಯೇ ಇರಾನಿನ ಖೋಮೇನಿ ಅವರ ಜೀವ ತೆಗೆಯಲು ಫತ್ತಾ ನೀಡಿದಾಗ - ನನಗೆ ರಶ್ಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಸು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಉಂಟಾಯಿತಾದರೂ, ಹಾಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಬರೆಯುವುದೇ ಅವರ ಶೈಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ 'ಮಿಡ್‌ನೈಟ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್' ಓದಿದಾಗ ರಶ್ಮಿಯವರ